

Generaals, Dames en heren,

**Wat geef je iemand die 340 jaar wordt? Mijn
gewaardeerde voorganger Henk Kamp en zijn
ambtelijke top zagen zich in aanloop naar het
Korpslustrum van 2005 voor deze vraag
gesteld. Eén ding was meteen wel duidelijk:
een potplant of een boekenbon volstond niet.
De roemruchte daden van het Korps Mariniers
door de eeuwen heen en de naam en faam van
deze uitgelezen eenheid, vroegen om iets
bijzonders. Iets met een poging tot
eeuwigheidswaarde en met een duidelijke
verwijzing naar de historie. Mariniers weten
immers als geen ander dat de ze in de
operaties van vandaag, voortbouwen op de
fundamenten die door hun voorgangers zijn
gelegd. Het Korps koestert daarom zijn
tradities en historie. Het is veelzeggend dat ik
hier vandaag naast actief dienende, ook oud-
mariniers en zelfs oud korpscommandanten
tref.**

Maar hoe zit het dan ook alweer met de geschiedenis van het Korps? Op instigatie van admiraal Michiel Adriaanszoon de Ruyter en Raadspensionaris Johan de Witt, zag het Korps Mariniers op 10 december 1665 het levenslicht. Beide protagonisten beijverden zich al langer voor de oprichting van een korps zeesoldaten, maar –zoals vaker in de politiek- stonden tussen droom en daad wetten in de weg en praktische financiële regeringsbezwaren. Pas nadat de Britten in 1664 de “Royal Marines” oprichten, kon de zaak beslag krijgen. Johan de Witt was een eigenzinnig staatsman met grote dadendrang. Hij liet zich niet beperken tot de muren van zijn studeerkamer of het forum der Staten Generaal, maar trok er ook op uit om praktische uitvoering te geven aan zijn geformuleerde beleid.

Zo maakte hij zich....

Zo maakte hij zich niet alleen hard voor de oprichting van het Korps Mariniers, maar bemoeide hij zich persoonlijk met de eerste daadwerkelijk inzet. Tijdens de tocht naar Chatham, waarbij admiraal de Ruyter bedlegerig was, stuurde hij door tussenkomst van zijn broer Cornelis lustig mee met de amfibische operatie. U hoeft zich overigens geen zorgen te maken generaal Verkerk; hoewel ik bewondering heb voor de verdienste van de staatsman Johan de Witt, koester ik geen aspiraties om in zijn geest naar Tsjaad af te reizen voor persoonlijke aansturing van de mariniers aldaar. Dat hoef ik ook niet want sinds jaar en dag is één van de kritische succesfactoren van het Korps Mariniers haar competente en vakbekwame leiderschap. De Witt is – zo ontdekte ik bij het doorbladeren van enkele geschiedenisboeken – overigens voor mij om nog een andere reden een interessante figuur.

Een jaar voor de oprichting van het Korps zond hij De Ruyter voor een omstreden missie naar West Afrika en stelde hij voor tot de oprichting van een regiment zeesoldaten te komen. Dat gebeurde door het voorlezen van notulen, waarin het besluit was opgenomen. De aanwezige Engelse diplomaten, die daarover onkundig moesten worden gehouden, werden elders aan de praat gehouden en de notulen werden zo snel afgeraffeld dat niemand doorhad wat werd besloten. Dat mag toch een curieuze voorloper worden genoemd van wat wij tegenwoordig kennen als de artikel 100 brieven aan de Kamer bij de inzet van militairen.

Johan de Witt en het Korps Mariniers, jongens van De Witt, zullen altijd met elkaar verbonden blijven. Tot op de dag van vandaag houdt het Korps haar grondlegger in ere.

Het tweede amfibische....

Het tweede amfibische transportschip van de Koninklijke Marine is naar hem vernoemd en in de Van Ghentkazerne, de kraamkamer van het Korps, staat in de entree van het hoofdgebouw een portretbuste van de geestelijke vader van het Korps Mariniers. De kenners onder u weten dat het een kopie betreft van een topstuk van de Antwerpse beeldhouwer Quellijns. Maar omgekeerd zou het Johan de Witt met trots vervullen om te zien dat zijn geest na ruim 340 jaar nog steeds vaardig is over het Korps Mariniers. Het Korps wordt op dit moment immers van Irak tot Liberia, Afghanistan tot Somalië, van Aruba tot Tsjaad, “qua patet orbis” ingezet.

Daarnaast zijn de mariniers met de inzet van zogenaamde “boarding teams” vanaf Harer Majesteits schepen weer terug bij de taak die De Witt met de mariniers voor ogen stond; “bekwaeme soldaeten ter zee” voor het enteren van vijandelijke schepen!

Dames en heren, als u het voorgaande in beschouwing neemt, leidt dat bijna vanzelf tot het antwoord op de vraag: “wat geef je aan het Korps Mariniers dat 340 jaar oud wordt?”. Dan laat je een gerenommeerd beeldend kunstenaar de Raadspensionaris met wie het allemaal begon, voor de huidige en toekomstige generaties verbeelden! Ik ben dan ook verheugd en trots dat ik het beeldhouwwerk aanstonds kan overdragen aan het Korps Mariniers. De beeldhouwer Arie Schippers heeft dan ook een buitengewone prestatie geleverd met de vervaardiging van dit borstbeeld dames en heren.

Het verheugd mij bovenal....

**Het verheugd mij bovendien dat het
borstbeeld hier in het prachtige
Mariniersmuseum een vaste plaats krijgt. Want
dat is een andere historische lijn die hier
vandaag samenvalt. Rotterdam en de
mariniers zijn van eeuwen her immers nauw
met elkaar verbonden. Waar komt dit
borstbeeld dan ook beter tot zijn recht dan
hier in dit pand, op deze historische grond, op
de locatie waar de Korpshistorie levend wordt
gehouden maar waar de mariniers bovenal in
de meidagen van 1940 zo zwaar hebben
gevochten?**

**Dames en heren, aanstonds ga ik over tot de
feestelijke onthulling en de overdracht van het
borstbeeld aan generaal Verkerk. Het lijkt
meer dan gepast dat mijnheer Schipper, de
man die het beeld heeft vervaardigd, hier ook
voor naar voren komt.**

**De overdracht wordt nu ingeleid door drie
klaroenspelers van de Tamboers en Pijpers,
die de openingsfanfare zullen spelen.**